

STRATEGIJA PAMETNOG RAZVOJA GRADA OTOČCA 2024. - 2028.

SVIBANJ 2024.

SADRŽAJ

RIJEČ GRADONAČELNIKA	3
1. SAŽETAK.....	4
2. ŠTO PODRAZUMIJEVA NAZIV PAMETNI RAZVOJ GRADA ?	8
2.1. Što razvoj pametnog grada Otočca donosi stanovnicima i poduzetnicima	9
3. ANALIZA I OCJENA POSTOJEĆEG STANJA.....	10
3.1. Postignuća Grada Otočca u smjeru razvoja pametnog grada.....	11
4. SWOT ANALIZA PROCESA PROVEDBE STRATEGIJE PAMETNOG GRADA OTOČCA.....	16
5. VIZIJA PAMETNOG RAZVOJA 2024. DO 2028. GODINE	19
6. MISIJA PAMETNOG RAZVOJA 2024.- 2028.....	20
7. PRIORITETNE AKTIVNOSTI, IZVORI FINANCIRANJA, ROKOVI PROVEDBE S VREMENSKIM PLANOM PROVEDBE, IZVORI FINANCIRANJA I INDIKATORI PROVEDBE.....	21
8. UBLAŽAVANJE I PRILAGODBA NA NEGATIVNE UTJECAJE KLIMATSKIH PROMJENA	46
9. NAČIN FINANCIRANJA STRATEŠKIH CILJEVA I PRIORITETA	48
10. STRATEŠKI OKVIR NA EUROPSKOJ I NACIONALNOJ RAZINI.....	53
10.1. Europsko zakonodavstvo	53
10.2. Strateški dokumenti Republike Hrvatske	54

RIJEČ GRADONAČELNIKA

U srcu Ličko-senjske županije leži naš Otočac, grad stoljetne prošlosti, prekrasne prirode i bogate kulturne baštine. Geografskim položajem, Otočac predstavlja važno prometno, turističko i gospodarsko središte koje svoj napredak i razvoj zahvaljuje generacijama vrijednih i marljivih ljudi kojima je Otočac - dom.

Svjesni smo izazova današnjice i zadnjih nekoliko godina intenzivno radimo na pripremi i provedbi projekata kojima je za cilj i nadalje razvijati naš grad u svim njegovim aspektima- infrastrukturnom, komunalnom, gospodarskom i društvenom.

Posebnu brigu i dalje ćemo voditi o najranjivijim skupinama društva, starima, nemoćnima i socijalno ugroženima, a svakako i o odgoju i obrazovanju djece i mladih, stvarajući sadržaje koje će im omogućiti zdrav osobni i društveni razvoj i napredak. Osim toga, nastavljamo s jačanjem dobre poduzetničke klime, obogaćivanjem turističkih sadržaja i stvaranjem uvjeta za ostanak i povećanje mladih obitelji.

Gradska uprava suočena je s izazovima ruralnog razvoja, demografskim promjenama i potrebom za održivim ekonomskim rastom. Trudimo se živjeti radno i produktivno u sadašnjem trenutku ali gradimo za budućnost, stvaramo za nove buduće generacije te stremimo učiniti naš Otočac boljim i poželjnim mjestom za život i rad.

Digitalni razvoj društva, nove tehnologije i modernizacija su kao i naša rijeka Gacka- nezaustavljivi i neminovni. Stoga je ova Strategija pametnog razvoja grada Otočca ključna za daljnju digitalizaciju administrativnih procesa gradske uprave, društvenog života i povećanje sigurnosti građana i imovine, a sve s ciljem osiguranje prosperiteta i održivosti grada u budućnosti.

Gradska uprava kao učinkoviti servis građanima te implementacija digitalnih rješenja omogućiti će lakše, brže, sigurnije i efikasnije življenje svim stanovnicima grada, kao i posjetiteljima i turistima koje put nanese u naš prekrasan Otočac.

Goran Bukovac
Gradonačelnik

1. SAŽETAK

Grad Otočac smješten je u Ličko senjskoj županiji. Nalazi se u Gackoj dolini kojom protječe rijeka Gacka, jedna od najljepših i najznamenitijih ponornica u Hrvatskoj. U granicama Ličko-senjske županije, Otočac zauzima dio središnjeg prostora Županije, pri čemu svojim zapadnim dijelom graniči s administrativnom jedinicom gradom Senjom, sjevernim dijelom s Općinom Brinje, istočnim dijelom s Općinom Vrhovine, južnim rubom s Općinom Perušić i Općinom Plitvička jezera. Grad Otočac dijelom svojeg istočnog prostora graniči s Karlovačkom županijom. Grad Otočac zauzima površinu od 565,30 km², što čini 10,57% površine Ličko – senjske županije i ima 22 naselja.

Popisom stanovništva iz 2001. godine evidentirano je 10 411 stanovnika, 2011. godine grad Otočac imao je 9 778 stanovnika dok je prema službenom popisu stanovništva 2021. godina, u Otočcu je živjelo 8 361 stanovnika, što znači 1417 manje odnosno 14,5% manje u zadnjih 10 godina, ali 2 050 stanovnika manje u zadnjih 20 godina, što je postotku manje za 19,69 % .

Gubitak stanovništva predstavlja novi izazov gradskim vlastima, da u gradu omoguće promjene koje će stanovnicima osigurati ugodniji život. Pronalaženje radnih mjesta, mogućnosti za razvoj sposobnosti i vještina svakog sugrađana, ugodni okoliš i uređeni grad temelj su ostanka, ali što je možda još veći izazov i privlačenje novih stanovnika u grad Otočac.

Sasvim sigurno, u jednu od mjera kojima će grad Otočac postati kvalitetnije mjesto za život, ulazi i ova strategija – Strategija razvoja pametnog grada Otočca za period 2024.-2028. godine.

I grad Otočac kao i mnoge druge sredine u Hrvatskoj, suočene su s odljevom stanovništva, prvenstveno mladih kojima su se ulaskom Hrvatske u Europsku uniju, otvorile nove mogućnosti. Međutim, svaki problem otvara prostor za nove izazove i novu mogućnosti. U ovom trenutku grad Otočac otvoren je za nove izazove i za ulaganja koja će grad prilagoditi modernim i kvalitetnim uvjetima života za svoje nove sumještane.

Trendovi u svijetu prema kojima se sve više stanovništva naseljava u velikim gradovima, pomalo se, u nekim dijelovima Hrvatske, mijenjaju u korist manjih jedinica lokalne samouprave.

Novi modeli rada, kao što je rad od kuće, pojava digitalnih nomada koji posao obavljaju preko interneta, ne nužno iz svog kućnog okruženja, već tamo gdje se najbolje osjećaju, otvaraju nove mogućnosti za privlačenje novih stanovnika i zadržavanje postojećih.

Najvažnije je stoga, da se strategijom pametnog grada ciljaju one mjere koje mogu biti najviše od koristi stanovnicima, poduzetnicima, turistima i svima onima koji će u budućnosti izabrati grad Otočac kao svoju životnu sredinu. Zadržati postojeće stanovnike, ali i privući nove u Otočac, podrazumijeva stvoriti što bolje uvjete za život stanovništva i u tom dijelu iskoristiti sve prednosti koje donosi digitalna era.

U smjeru digitalizacije usluga, ubrzala nas je na državnoj razini, kriza izazvana korona virusom, koja je onemogućila fizički dolazak u mnoge institucije. Danas naši sugrađani sve više administrativnih postupaka mogu odraditi sa svog mobitela ili računala pa se isto tako očekuje i od Grada Otočca da ide u tom smjeru. Korištenje novih tehnologija omogućava građanima i poduzetnicima brže i lakše rješavanje administrativnih poslova s gradskom upravom i komunalnim poduzećima, osigurava veću dostupnost potrebnih informacija, štedi novac i vrijeme, kako građanima i poduzetnicima, tako i samom gradu.

Uz digitalizaciju, poseban naglasak stavljen je na zaštitu okoliša. Europska unija zadnjih nekoliko godina donijela je nekoliko strateških dokumenata koji stavljaju u prvi plan zaštitu okoliša, odnosno klimatsko djelovanje, koje ide u smjeru smanjenja stakleničkih plinova i razvoja zelene energije. Izrađen je plan prema kojem bi trebali postati prvi klimatski neutralan kontinent. Riječ je o Europskom zelenom planu koji je ovaj cilj postavio do 2050. godine, ali bi do 2030. godine trebali smanjiti emisije za barem 55% u odnosu na razine iz 1990. godine.

Hrvatska kao mala zemlja, bogata prirodnim resursima, posebno mora paziti na taj dio. Budući da svaki razvoj uz pozitivne strane, ima i one negativne, posebno kada je u pitanju onečišćenje zraka i okoliša, Grad Otočac mora imati predviđene mjere kojima će pravovremeno djelovati. Sve je veći pritisak na kvalitetu zraka, vode, u poljoprivredi se sve više koriste pesticidi koji zagađuju tlo. Zbog toga je u ovoj Strategiji prepoznata potreba za djelovanjem u smjeru sufinanciranja projekta solarnih krovova koji obuhvaća građane, javni sektor, privatni sektor i lokalnu upravu, ali i drugih projekata kao što je razvoj digitalnih rješenja za nadzor prometa, smanjenje ilegalnih odlagališta otpada uz pomoć digitalne tehnologije, digitalni nadzor potrošnje energenata, ulaganje u STEM obrazovanje mladih ljudi, korištenje digitalnih rješenja u cilju zaštite prirodnih bogatstava.

Slijedeći europske ciljeve i ova Strategija razvoja pametnog grada Otočca, nudi cjeloviti okvir za razvoj zelenog, digitalnog i energetski neovisnog grada.

Zbog svega prije navedenog, nužno je osigurati razvoj grada Otočca u smjeru pametnog grada, u skladu s financijskim i kadrovskim mogućnostima. Iz tog razloga krenulo se s izradom Strategije razvoja pametnog grada Otočca za razdoblje 2024-2028. godina, kako

bi se u budućnosti moglo bolje upravljati s postojećim resursima, a koristeći ciljano sve izvore financiranja koji će biti dostupni gradu Otočcu u narednom periodu. Strategija je postavljena kroz 6 strateških ciljeva i 29 prioriteta, svi su usklađeni sa strateškim dokumentima Republike Hrvatske, strateškim dokumentima Grada Otočca kao i dokumentima Europske unije.

Strategija je usmjerena na sljedeća strateška područja

1. Digitalna infrastruktura
2. Učinkovita, transparentna i pametna gradska uprava
3. Obrazovanje i zdravstvo
4. Gospodarstvo
5. Održiva mobilnost
6. Zaštita okoliša

Područja na kojima se bazira Strategija razvoja pametnog grada Otočca

Kroz 29 prioriteta razrađeni su svi strateški ciljevi, s konkretnim rješenjima, koji bi u budućnosti trebali dovesti do kvalitetnijeg života stanovnika grada Otočca.

Sastavni dio strategije je i popis izvora financiranja za strateške mjere, budući da su na razini države usvojeni strateški dokumenti do 2027. godine, poput Nacionalnog plana oporavka i otpornosti, Operativnog programa Konkurentnost i kohezija, koji su temelj za otvaranje brojnih natječaja za jedinice lokalne samouprave, a važno je sve strateške ciljeve vezati na dokumente više razine. Stoga je značajan dio posvećen i ovim ključnim strateškim dokumentima Republike Hrvatske, koji su temeljni pravni akti za povlačenje sredstava iz europskih fondova.

2. ŠTO PODRAZUMIJEVA NAZIV PAMETNI RAZVOJ GRADA ?

Pametni razvoj grada podrazumijeva mjesto gdje tradicionalne mreže i usluge postaju učinkovitije korištenjem digitalnih rješenja za dobrobit njegovih stanovnika i poduzetnika. Pametni razvoj grada nadilazi korištenje digitalnih tehnologija za bolje korištenje resursa i manje emisije. To znači pametnije prometne mreže, unaprjeđenje vodoopskrbe i postrojenja za odlaganje otpada te učinkovitije načine osvjetljavanja i grijanja zgrada. To također znači interaktivniju i osjetljiviju javnu upravu, sigurnije javne prostore i zadovoljavanje potreba stanovništva koje sve više stari.

Pametni gradovi su gradovi koji koriste nove tehnologije kako bi osigurale kvalitetniji život svojim stanovnicima. Gradovi koji pronalaze načine kako što bolje koristiti prirodne resurse i postojeću gradsku infrastrukturu, sredine koje jačaju kapacitete za, istraživanje, razvoj i inovacije, ali jednako tako koriste svu dostupnost javnih digitalnih usluga prema svojim građanima. Koncept pametnog razvoja spaja informacijsku i komunikacijsku tehnologiju i razne fizičke uređaje povezane s mrežom kako bi se optimizirala učinkovitost usluga također, sustav pametnog grada omogućuje lokalnoj upravi da vidi kako se grad razvija te moguće preinake sustava u budućnosti. Informacijska i komunikacijska tehnologija koristi se za poboljšanje kvalitete života u gradovima te smanjenju troškova.

Pametne aplikacije razvijaju se za upravljanje gradskim poslovima i omogućavaju reakcije u realnom vremenu. Stoga je pametni grad puno spremniji i može bolje odgovoriti na brojne izazove današnjice, a samim time i predstavlja bolji i efikasniji servis građanima. Klimatske promjene, gospodarsko restrukturiranje, starenje stanovništva, pritisci na javne financije i brzi napredak tehnologije izazvale su zanimanje za pametni razvoj.

Digitalna rješenja po mjeri čovjeka:

- otvaraju nove prilike poduzećima
- potiču razvoj tehnologija
- jačaju otvoreno i demokratsko društvo
- podupiru dinamično i održivo gospodarstvo
- utječu na klimatske promjene i jačaju zelenu tranziciju

Europska unija je putem Digitalne strategije odredila tri stupa na kojima će bazirati svoj razvoj:

1. Tehnologija u interesu građana
2. Pravedno digitalno gospodarstvo koje potiče tržišno natjecanje
3. Otvoreno, demokratsko i održivo društvo

2.1. Što razvoj pametnog Grada Otočca donosi stanovnicima i poduzetnicima

Neki bi rekli da je razvoj u smjeru pametnog grada rezerviran samo za velike sredine, što nije točno. I male sredine kako u Hrvatskoj, tako i u Europskoj uniji, koriste pametne tehnologije da bi svojim građanima i poduzetnicima učinili život lakšim i jeftinijim.

Učinkovitije upravljanje gradskim uslugama, što se postiže pametnim rješenjima, ubrzava procese, smanjuje troškove, štedi energiju, osigurava optimalnu kvalitetu zraka. Digitalizacijom gradske uprave, investitori će imati sve potrebne podatke na web stranici grada, ali i građani će digitalnim putem moći komunicirati s gradskom upravom, rješavati administrativne probleme umjesto da vrijeme troše čekajući pred vratima gradskih ureda.

Najviše koristi će i građani i poduzetnici imati od instaliranja fotonaponskih elektrana na obiteljskim kućama i industrijskim pogonima. Korištenjem obnovljivih izvora energije, štedi se novac, ali i čuva okoliš od zagađenja. Ugradnjom pametnih sustava za nadzor potrošnje energenata, dodatno se štedi energija ali i novac stanovnika, kao i energetsom obnovom javnih zgrada. Ukoliko Grad Otočac razvije sve potencijale koje ima u planu, u narednih 5 do 7 godina ima potencijala postati energetska samoodrživi grad.

Svoj doprinos zaštiti okoliša, Grad Otočac će dati ugradnjom digitalne tehnologije koja će uvelike pomoći u otkrivanju neodgovornih pojedinaca koji odbacuju otpad u okoliš, ali i boljom kontrolom prometa kroz grad, koja jednako tako doprinosi smanjenju zagađenja. Svako od predviđenih rješenja, dovest će do kvalitetnijeg života stanovnika grada Otočca, većih ušteda, smanjenja štetnih plinova i zaštite okoliša.

3. ANALIZA I OCJENA POSTOJEĆEG STANJA

Razvoj pametnih rješenja, u Hrvatskoj, u zadnjih desetak godina je vidljiv kod sve većeg broja jedinica lokalne samouprave, otkako je važnost digitalizacije došla u prvi plan. Sve više gradova implementira pametna rješenja u svakodnevni život i funkcioniranje lokalne uprave. Svaki razvoj pametnog grada važno je uravnotežiti između želja, stvarnih potreba i financijskih mogućnosti .

Sve veći broj primjera pametnih rješenja, zadnjih desetak godina, ukazuju na značajna promišljanja o različitim rješenjima koja bi mogli kreirati ili prilagoditi svojoj veličini i implementirati u svoju svakodnevicu kako bi život građana postao kvalitetniji i jednostavniji i kako bi im se pružila podrška u izazovima današnjice.

Na temelju pregleda trenutnog stanja postavljaju se ciljevi i određuju strateška područja budućeg razvoja Grada Otočca kao pametnog grada te se za svako strateško područje definiraju prioritetne mjere i aktivnosti koje je potrebno provesti.

Izvršena je i analiza dosadašnjeg razvoja pametnih gradova, kako u Republici Hrvatskoj, tako i Europskoj uniji, kako bismo na dobroj praksi drugih sredina, gradili strateški smjer razvoja Grada Otočca. Budući da je Europska unija zadnjih nekoliko godina usvojila brojne strateške dokumente vezane uz digitalni razvoj, analizom istih utvrdili smo smjer strategije u skladu s dokumentima EU, ali i strateškim dokumentima Republike Hrvatske. Kroz sve ove analize utvrđena je zrelost grada za usvajanje novih tehnologija i digitalnu transformaciju, kako bi Grad Otočac do 2028. godine u punom smislu postalo pametni grad.

Prilikom izrade Strategije, analizirana su sva područja života u gradu, u pogledu primjene tehnoloških rješenja i digitalnih sustava i njihove trenutne razine implementacije, kao i dosadašnji projekti koji su napravljeni u smjeru razvoja pametnog Grada Otočca.

3.1. Postignuća Grada Otočca u smjeru razvoja pametnog grada

U nastavku su navedeni i konkretni primjeri projekata koji su okončani ili su u tijeku:

3.1.1. Energetska obnova

Grad Otočac prijavio je projekt „Energetska obnova zgrade Veleučilišta Nikole Tesle u Otočcu“ na natječaj Javni natječaj za energetska obnovu kulturne baštine i odobrena su sredstva u ukupnom iznosu od 1.181.825,00 kn. Radovi na projektu su gotovi. Kroz javni poziv Program podrške brdsko-planinskim područjima odobreno je financiranje projekta „Obnova zgrade Društvenog doma Ličko Lešće“ u iznosu od 200.000,00 kn. Radovi su završeni.

Izrađeni su energetska pregledi kao preduvjet za prijavu na natječaj za energetska obnovu: zgrade gradskog poglavarstva, zgrade Stare pekare Otočac, obnove Vatrogasnog doma Kuterevo, Vatrogasnog doma Sinac te DVD Otočac.

Postavljeno je novih 2995 rasvjetnih tijela, pri čemu su stare i neučinkovite lampe zamijenjene novim, energetska efikasnijim i učinkovitijim, a i nadalje se postavlja nova rasvjeta na mjestima gdje dosad nije bilo javne rasvjete.

3.1.2. Otvoreni grad

Završen je projekt razvoja infrastrukture širokopojasnog interneta u kojem je Grad Otočac bio jedan od partnera na projektu, zajedno s Gradom Gospićem i Općinom Plitvička Jezera. Na području grada Otočca, cilj projekta bila je pokrivenost 2400 kućanstava širokopojasnih internetom.

Grad Otočac je jedan od prvih gradova koji je uveo iTransparentnost, napredno informatičko rješenje putem kojeg će svim zainteresiranima biti dostupne informacije o trošenju proračunskih sredstava Grada Otočca i nastavlja se s digitalizacijom uredskog poslovanja.

Uz pomoć sredstava Fonda za zaštitu okoliša i energetska učinkovitost financirat će se implementacija mobilne aplikacije OneCityApp- aplikacija za optimizaciju i digitalizaciju usluga gradskih procesa, učinkovito i transparentno upravljanje gradom te povećanje dostupnosti digitalnih javnih usluga građanima i gospodarskim subjektima - centralna smart city platforma za komunikaciju pametnog grada i građana One City App.

Aplikacija (OneCityApp) sadrži sve module sustava i funkcionalnosti: Osnovni modul (Core) s administracijskim sučeljima

- Mobilna aplikacija
- Mogućnost objave vijesti
- Mogućnost slanja notifikacija korisnicima
- Mogućnost prikaza računa za gradske, račune gradskih ustanova i komunalne račune i plaćanje istih
- Mogućnost kreiranja dodatnih statičnih sadržaja za korisnike (CMS)
- Gradski service desk (ticketing)
- eObrasci, kao i potrebnu infrastrukturu.

eNovorođenče – online usluga čijim uvođenjem je Grad Otočac omogućio roditeljima novorođenog djeteta da prilikom prijave svog djeteta u matičnom uredu ili putem sustava e-Građani, kroz uslugu e-Novorođenče Gradu Otočcu dostave zahtjev za jednokratnu naknadu za novorođeno dijete.

3.1.3. Šansa za mlade

Do sada su obnovljena ili novoizgrađena 2 dječja igrališta na području grada, od čega jedno igralište je u Sincu. Predmetno igralište u Sincu, nalazi se pored Osnovne škole Zrinskih i Frankopana – Područne škole Sinac. Novouređeno dječje igralište, uređeno je u skladu sa sigurnosnim normama o dječjim igralištima, a inspirirano je najpoznatijim motivima naselja Sinac, izvoru Gacke, mlinicama i pastrvom. I na igralištu su postavljena igrala kao što su vodenica s mlinom, penjalica pastrva, klackalica Uma i ostalim zanimljivim napravama.

Projekt uređenja ovog dječjeg igrališta, financirao je Grad Otočac, a gradonačelnik Grada Otočca je inicijator i pokretač ovog projekta.

Uređeno je i dječje igralište u sklopu dječjeg vrtića „Ciciban“ u Otočcu („Šuma Striborova“) koji je sufinanciran sredstvima Središnjeg državnog ureda za demografiju i mlade u iznosu od 210.000,00 kn.

Kako bi osigurao što veći ostanak mladih ljudi u gradu u 2023./2024. godini grad je osigurao 24 stipendije, dok je iz prethodnih akademskih godina, 27 stipendista ostvarilo nastavak primanja stipendije od Grada Otočca. Gradske vlasti su stipendirale 20 studenata deficitarnih zanimanja s područja grada.

3.1.4. Zaštita okoliša

Tijekom 2022. i 2023. svim kućanstvima na području grada Otočca nastavljena je podjela spremnika za odvojeno prikupljanje otpada tako da svi registrirani korisnici imaju mogućnost odvojenog prikupljanja otpada.

Grad Otočac sredstvima FZOEU i Ministarstva prostornog uređenja, graditeljstva i državne imovine, uz komunalnu opremu kao što su klasični spremnici (*setovi za papir, plastiku i staklo; spremnici u obliku životinjica za dječje vrtiće i parkove; otvoreni kontejneri različitih zapremnina*), nabavio je i ugradio i polupodzemne spremnike na području grada Otočca.

Sanirana su tri nelegalna odlagališta otpada, uz pomoć sredstava Fonda za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost. Svake godine provodi se akcija „Zelena čistka“ kao jednodnevna akcija čišćenja koja za cilj ima podizanje svijesti o važnosti očuvanja okoliša te primjernog odlaganja ambalažnog otpada.

Od prošle godine, Grad Otočac započeo je i svoje sudjelovanje u hvalevrijednom ekološki projekt „*Od izvora do mora*“ koji za cilj ima podizanje svijesti o važnosti očuvanja okoliša te primjerenog odlaganja ambalažnog otpada. To je jednodnevna akcija čišćenja na više lokacija na području grada Otočca u suradnji s lokalnim udrugama i mjesnim odborima. Pokretači projekta na nivou cijele Hrvatske su Coca-Cola u Hrvatskoj, Konzum, Jutarnji list i Udruga gradova.

Nabavljen je uređaj za prešanje otpada.

Na području grada Otočca izgrađena je jedna od četiri pretovarne stanice CGO Babina Greda nakon čega će se Odlagalište otpada Podum zatvoriti te će se miješani komunalni otpad odvoziti u CGO Babina Greda. Na Natječaj FZOEU prijavljen projekt „Digitalni Otočac: Put prema pametnom i održivom gradu“. Projekt ima za cilj transformirati Grad Otočac u pametno i održivo urbano područje implementacijom tri inovativna rješenja: Sustav videonadzora i analitike prometa, Sustav upravljanja kvalitetom zraka i Platforma Otvoreni grad Otočac.

Sustav video nadzora i analitike koristit će naprednu video analitiku za praćenje prometa i pružanje uvida za optimalan razvoj prometne infrastrukture. Učinkovitijim upravljanjem pokretnim prometom, sustav će smanjiti zagađenje ispušnim plinovima vozila, poboljšavajući kvalitetu zraka i javnu sigurnost.

Sustav upravljanja kvalitetom zraka mjerit će čistoću zraka u smislu emisije CO, CO₂, NO, NO₂ plinova i čestica veličine PM. Upravljanje kvalitetom zraka poboljšat će javno zdravlje i dati odgovor na upravljanje rizikom od klimatskih promjena.

Digitalna platforma otvorenog Grada omogućit će građanima da prate svoje predmete i dokumente u gotovo stvarnom vremenu, čineći javnu upravu transparentnijom i odgovornijom.

Ova su rješenja osmišljena da rade zajedno na integrirani način, povećavajući učinkovitost svakog rješenja i doprinoseći sveobuhvatnijem pristupu poboljšanju kvalitete života u gradu. Primjenom ovih integriranih rješenja, grad može postići pametan i održiv razvoj od kojeg će imati koristi svi njegovi stanovnici i poslovni subjekti.

Sklonište za napuštene životinje (pse) – Rekonstrukcijom postojeće građevina i objekata u svrhu izgradnje i osnivanja Skloništa za napuštene životinje (pse) osigurat će se smještajni kapaciteti za 100 pasa (20 boksova s unutaršnjim i vanjskim prostorom) te objekti

za karantenu za pse (8 boksova) s unutarnjim i vanjskim prostorom. Realizacijom ovog Projekta, odnosno, izgradnjom skloništa, ispunit će se zakonska obveza i normativ koji se odnosi na cijelu Ličko-senjsku županiju, a koji je čak bio uvjetovan i rokom, te kao takvi prvi u Ličko-senjskoj županiji osnovati organizirano zbrinjavanja i skrb na području naše županije, a koja zadovoljava standarde i potrebni minimalni broj smještajnih jedinica.

4. SWOT ANALIZA PROCESA PROVEDBE STRATEGIJE PAMETNOG GRADA OTOČCA

Osnovna svrha SWOT analize je utvrditi i prikazati snage, slabosti, prilike i prijetnje Grada Otočca u provedbi strategije pametnog Grada.

Snage

- gradsko vodstvo koje prepoznaje nove trendove vezane za digitalnu transformaciju;
- motiviran tim u gradskoj upravi koji može razviti ozbiljne upravljačke kapacitete;
- otvorena komunikacija s gospodarstvenicima, poljoprivrednicima, civilnim društvom u cilju traženja najboljih rješenja i razmjene ideja;
- ruralni turizam koji doprinosi prihodima i gospodarskom razvoju;
- povoljan geografski položaj;
- trend povećanja korištenja suvremenih tehnologija u industriji i poslovanju;
- znatan interes građana i poduzetnika za zelena energetska rješenja

Slabosti

- potrebna dodatna edukacija zaposlenika gradske uprave kod uvođenja novih tehnoloških procesa;
- kod jednog dijela stanovništva prisutan je otpor promjenama i korištenju modernih tehnologija;
- nedovoljno razvijen javni prijevoz i koncept e-mobilnosti;
- razvoj digitalizacije ima ograničena proračunska sredstva;
- demografski trendovi – ograničenja lokalnog tržišta rada;
- trend smanjenja broja stanovnika.

Prilike

- razvoj ruralnog turizma kroz nove turističke proizvode ;

- implementacija Strategije pametnog razvoja grada Otočca kao osnove za digitalnu transformaciju i povezivanje s gospodarstvom;
- ulazak u Schengen i EUROZONU;
- korištenje EU i nacionalnih fondova za financiranje projekata i brži razvoj grada Otočca;
- ostanak mladih kroz jačanje poslovnih prilika i bolje životne uvjete;
- bolje upravljanje gradskom imovinom;
- uvođenje STEM-a u odgojne i obrazovne programe

Prijetnje

- razvoj ovisi o relativno ograničenom punjenu proračuna;
- izražen trend smanjivanja broja stanovništva;
- povećanje broja stanovnika treće životne dobi;
- nedovoljna razina znanja o mogućnostima digitalnih tehnologija;
- nedovoljno širenje novih gospodarskih inicijativa;
- energetska kriza i negativni učinci inflacije;
- negativni utjecaj klimatskih promjena;
- drugi gradovi u HR i EU mogu indirektno potaknuti iseljavanje ili spriječiti doseljavanje iz/u grad Otočac

SNAGE

- gradsko vodstvo prepoznaje nove trendove vezane za digitalnu transformaciju;
- motiviran tim u gradskoj upravi koji može razviti ozbiljne upravljačke kapacitete;
- - motiviran tim u gradskoj upravi koji može razviti ozbiljne upravljačke kapacitete;
 - otvorena komunikacija s gospodarstvenicima, poljoprivrednicima, civilnim društvom u cilju traženja najboljih rješenja i razmjene ideja
- ruralni turizam koji doprinosi prihodima i gospodarskom razvoju;
 - povoljan geografski položaj;
- trend povećanja korištenja suvremenih tehnologija u industriji i poslovanju;
- znatan interes građana i poduzetnika za zelena energetska rješenja
 - doseljavanje novog stanovništva.

SLABOSTI

- potrebna dodatna edukacija zaposlenika gradske uprave kod uvođenja novih tehnoloških procesa;
- kod jednog dijela stanovništva prisutan je otpor promjenama i korištenju modernih tehnologija;
 - nedovoljno razvijen javni prijevoz i koncept e-mobilnosti;
 - razvoj digitalizacije ima ograničena proračunska sredstva ;
 - demografski trendovi – ograničenja lokalnog tržišta rada;
 - trend smanjenja broja stanovnika.

SWOT ANALIZA

PRILIKE

- razvoj ruralnog turizma kroz nove turističke proizvode ;
- implementacija Strategije razvoja pametnog Grada Otočca kao osnove za digitalnu transformaciju i povezivanje s gospodarstvom;
 - ulazak u Schengen i EUROZONU;
- korištenje EU i nacionalnih fondova za financiranje projekata i brži razvoj Grada Otočca ;
- ostanak mladih kroz jačanje poslovnih prilika i bolje životne uvjete;
 - bolje upravljanje gradskom imovinom;
 - uvođenje STEM-a u odgojne i obrazovne programe
 - uvođenje širokopojasnog interneta.

PRIJETNJE

- razvoj ovisi o relativno ograničenom punjenu proračuna;
 - izražen trend smanjivanja broja stanovništva;
 - povećanje broja stanovnika treće životne dobi;
 - nedovoljna razina znanja o mogućnostima digitalnih tehnologija;
 - nedovoljno širenje novih gospodarskih inicijativa;
 - energetska kriza i negativni učinci inflacije;
 - negativni utjecaj klimatskih promjena;
- drugi gradovi u HR i EU mogu indirektno potaknuti iseljavanje ili spriječiti doseljavanje iz/u Grad Otočac

5. VIZIJA PAMETNOG RAZVOJA 2024. DO 2028. GODINE

Ubrzani društveni i tehnološki razvoj uspostavlja sve složenije sustave, procese i odnose te se time povećavaju zahtjevi i odgovornost upravljačkih razina u društvu, gospodarstvu i javnoj upravi da se uspostave horizontalni procesi takvoga razvoja i time potpomognu ubranu digitalnu transformaciju temeljenu na iskorištavanju digitalnih tehnologija i 4. industrijske revolucije (4IR). Vizijom izričemo strateške namjere gradske uprave, a kroz strateške ciljeve i prioritete usmjeravat će se svi sudionici da svojim proaktivnim djelovanjem u zajedničkom ekosustavu razvijaju djelotvornu suradnju te da svi zajedno sudjeluju u razvoju grada, za vlastiti i zajednički napredak i blagostanje.

Vizija Grada Otočca kao pametnog grada prvenstveno se odnosi na kreiranje multifunkcionalnih sadržaja za grad budućnosti. Stanovnici grada Otočca, ali i svi oni koji kroz njega prolaze kao poslovni ljudi, turisti ili slučajni prolaznici, trebali bi usvajanjem i razumijevanjem predmetne vizije osjetiti skore promjene u gradu u smislu njegove prepoznatljivosti i individualnosti, održivosti u ekonomskom, sociološkom, ekološkom i demografskom segmentu, te uvidjeti da grad živi svoju transformaciju ka pametnijim rješenjima za kvalitetniji i sadržajniji život grada u punom smislu.

Omogućavanjem cjeloživotnog obrazovanja i razvoja digitalnih vještina za sve građane, ubrzanim umrežavanjem, na društvenim mrežama i internetu (IoT), suradnjom u virtualnim zajednicama usmjerenim na inovacije u gospodarstvu i društvu, kontinuiranim poboljšanjima digitalizacije gradskih usluga i poboljšavanjem korisničkog iskustva naših građana, intenzivnim iskorištavanjem otvorenih podataka, vjerujemo u dosezanje tih vrijednosti i postignuća.

Strategijom dajemo doprinos ubrzanju provedbe Provedbeni program Grada Otočca za razdoblje 2021. – 2025. kao i Razvojne strategije Ličko senjske županije te istovremeno stvaramo ambijent za bolju provedbu Strategije pametne specijalizacije Republike Hrvatske, iskorištavanje fondova Europske unije i za primjenu dosega Strategije kibernetičke sigurnosti Republike Hrvatske.

6. MISIJA PAMETNOG RAZVOJA 2024.- 2028.

Upotrebom digitalnih tehnologija učiniti rad gradskih službi bržim i učinkovitijim i otvorenijim, koristeći kao osnovu znanje, inovacije, aktivno uključivanje stanovnika Otočca u procese odlučivanja te brigu o prirodnim resursima, zaštiti okoliša, stvarajući na taj način pozitivnu poduzetničku klimu i povećavajući zadovoljstvo i standard stanovnika grada Otočca .

Gradska uprava teži boljoj komunikaciji i povezanosti između građana, gradskih i javnih institucija, društava i različitih dijelova Otočca kako bi se olakšala razmjena i protok informacija, te da građani imaju pristup uslugama i tehnologijama bez obzira na svoje različitosti, čime se radi na društvenoj inkluzivnosti.

Također, misija pametnog i sigurnog grada uključuje stvaranje sigurne okoline uz uporabu učinkovitih sustava za zaštitu građana od rizika i prijetnji. Ona potiče inovacije, podržava lokalne poduzetnike, obrtnike i tehnološke start up-ove kako bi se potaknuo ekonomski rast i stvaranje novih radnih mjesta.

Misija Strategije razvoja pametnog grada Otočca služi kao smjernica za planiranje, razvoj i implementaciju tehnoloških rješenja i politika kako bi se Otočac u potpunosti u društvenom, administrativnom i gospodarskim smislu transformirao u pametni grad za sve svoje građane.

7. PRIORITETNE AKTIVNOSTI, IZVORI FINANCIRANJA, ROKOVI PROVEDBE S VREMENSKIM PLANOM PROVEDBE, IZVORI FINANCIRANJA I INDIKATORI PROVEDBE

1.Strateški cilj: Pametno upravljanje Gradom i uslugama

Prioriteti	1.1. E visitor
Opis projekta	Implementacijom sustava za skeniranje osobnih dokumenata (putovnice, osobne iskaznice ili vozačke dozvole) automatizirat će se unos podataka u odabrane software kad je potreban unos osobnih podataka građana (prijave u e-visitor, prijave kod matičnih knjiga i sl.). Iz navedenih podataka formiraju se baze podataka za obradu uz sve zaštite GDPR-a.
Ciljana skupina	Djelatnici gradske uprave, turističke zajednice
Cilj projekta	Pojednostavljivanje poslovnih procesa u slučaju prikupljanja osobnih podataka
Izvori financiranja	Proračun Grada Otočca
Razdoblje provedbe	2024.-2028.
Indikatori provedbe	Implementiran e visitor

Prioriteti	1.2. Digitalizacija administracije i razvoja ljudskih potencijala
Opis projekta	<p>Budući da su zaposlenici ključni nosioci svih promjena i moderniziranih procesa, digitalizacija je jedan od ključnih promjena. Glavni elementi digitalizacije gradske uprave i svih poduzeća i ustanova u vlasništvu Grada: 1. Centralni digitalni sustav za ljudske resurse (objedinjavanje svih procesa i postojećih baza podataka u jedinstvenu bazu i web poslovnu aplikaciju; svi podaci o zaposlenicima na jednom mjestu brzo dostupni i ažurni; centar dijeljenih servisa za ljudske resurse na nivou grada, uz mogućnost dodavanja gradskih poduzeća). 2. Rukovodeće strukture upravljanju zaposlenicima i ključnim procesima (svatko prema svojoj nadležnosti i odgovornosti, visoki stupanj sigurnosti i kontrole, rukovoditelji imaju pristup podacima u svakom trenutku) 3. Rukovodeće strukture izravno kontroliraju i odobravaju sve zahtjeve u sustavu (službeni putevi, godišnji odmor, zapošljavanja, promjene ugovora, ocjenjivanje zaposlenih, zadužena oprema, stručno usavršavanje, edukacije, konferencije i sl.) 4. Digitalizacija poslovanja (svi zaposlenici postaju korisnici sustava – digitalizacija poslovanja, kontrola osobnih podataka, ubrzavanje procesa, prikupljanje povratnih informacija). Korištenje sustava omogućava uvođenje najboljih praksi i modernih procesa upravljanja potencijalima temeljenih na najvišim Europskim standardima; racionalno upravljanje brojem zaposleni, znanjem i kompetencijama potrebnim za ostvarivanje zadanih strategija i poslovnih politika; automatizacija procesa, praćenje statusa i aktivnosti, osiguravanje upravljanja vodećim strukturama, omogućuje se gradonačelnicima da stvarno upravljanju procesima i podacima svojih zaposlenika direktno, bez posrednika u realnom vremenu vodeći računa o hijerarhiji, odgovornostima i sigurnosti kako podataka tako i procesa; izravan i transparentan sustav izvještavanja za rukovodeće strukture, sukladno njihovim pravima i odgovornostima uz posebno pripremljene izvještaje prema ključnim pokazateljima uspjeha; Smanjivanje troškova zbog ugrađenih kontrola i optimizacije procesa; Ažurnost i točnost svih informacija na dnevnom nivou uz rasterećenje administracije kao rezultat digitalizacije.</p>

Ciljna skupina	Djelatnici Grada Otočca
Cilj projekta	Jednostavnija i jeftinija gradska uprava i kvalitetnije upravljanje ljudskim potencijalima
Izvori financiranja	Proračun Grada Otočca, natječaji FZOEU
Razdoblje provedbe	2024.-2028.
Indikatori provedbe	Broj implementiranih modula za digitaliziranu upravu

Prioriteti	1.3. Uvođenje sustava e usluga
Opis projekta	<p>U procesu uvođenja sustava e-usluga i implementiranje u procese samog Grada potrebno je postaviti nove administrativne strukture i načine suradnje, ali i komunikacije. To se odnosi na sve aspekte povezane s administracijom što znači da pametni grad pruža sve više usluga online (mrežnim) putem – takozvane e-usluge. E-usluge uključuju digitalizaciju administrativnih postupaka, te digitalizaciju postupaka iz domene društvenih djelatnosti. Na taj način se veći dio administrativnih postupaka s Gradom može obavljati online, dakle bez fizičke razmjene dokumentacije.</p> <p>Potencijalno, usluge mogu biti grupirane prema djelatnostima kao što su: e-Komunalne djelatnosti, e-Društvene djelatnosti i e-Pravni poslovi. Na taj način se ubrzavaju i pojednostavljuju administrativni procesi za sve sudionike, pogotovo stanovnike.</p>
Ciljana skupina	Stanovnici grada Otočca, poduzetnici, djelatnici gradske uprave
Cilj projekta	Veća dostupnost podataka potrebnih u svakodnevnom životu
Izvori financiranja	Proračun Grada Otočca, natječaji FZOEU

Razdoblje provedbe	2024.-2028
Indikatori provedbe	Razvijeni standardi, procedure i sustav razmjene otvorenih podataka Broj zahtjeva za informacijama od strane građana i poduzetnika

Prioriteti	1.4. One stop shop portal – jedinstveni katalog gradskih usluga
Opis projekta	One stop shop portal – jedinstveni katalog gradskih usluga gdje će se građani i poduzetnici moći informirati o dostupnosti uslugama i servisima grada na jednom mjestu.
Ciljna skupina	Stanovnici grada Otočca , poduzetnici
Cilj projekta	Dostupnost što većeg broja informacija važnih za život građana, brz pristup informacijama i njihovo ažuriranje
Izvori financiranja	Proračun Grada Otočca , natječaji FZOEU
Razdoblje provedbe	2024.-2028.
Indikatori provedbe	Realiziran One stop shop portal

Prioriteti	1.5. Sustav registracije i autentifikacije stanovnika za pristup e uslugama
Opis projekta	Sustav za registraciju i autentifikaciju stanovnika omogućuje individualiziran pristup informacijama te pohranu informacija koje su jedinstvene za svakog korisnika kroz osobni korisnički pretinac. Putem osobnog korisničkog pretinca svaki stanovnik je informiran o njemu važnim situacijama i događajima vezanim za osobna zakonska prava, te dobiva informacije o važnim događajima i korištenju osobnih podataka. Osim toga, stanovnici mogu zatražiti elektroničke izvode osobnih informacija i ispunjavati različite e-obrasce. Proces autentifikacije, odnosno provjere korisničkog identiteta, također je iznimno važan element

	informacijske sigurnosti, jer sprječava zlouporabu komunikacijskih kanala i online portala putem anonimnih online profila i slično.
Ciljna skupina	Stanovnici grada Otočca
Cilj projekta	Broj izdanih certifikata za registraciju i autentifikaciju stanovnika, osobni pristup podacima i brz pristup istima, kvalitetna zaštita podataka o svakom građaninu korisniku
Izvori financiranja	Proračun Grada Otočca, natječaji FZOEU
Razdoblje provedbe	2024.-2028.
Indikatori provedbe	Uspostavljen sustav registracije i autentifikacije

Prioriteti	1.6. Digitalno upravljanje gradskim bazama podataka
Opis projekta	Jedan od glavnih ciljeva u području pametnog grada je kontinuirano povećanje transparentnosti i efikasnosti rada Grada kroz digitalizaciju internih procedura. Povećana razina digitalizacije omogućuje povećanje učinkovitosti i smanjenje korištenja resursa uz povećanje brzine i kvalitete pružanja usluga. Unaprjeđenjem internih procedura se ukidaju nepotrebni koraci i ubrzavaju administrativni procesi. Osim toga, digitaliziranjem internih procesa, dobiva se veći i bolji pregled nad podacima u Gradu. To doprinosi donošenju kvalitetnijih i informiranih odluka unutar Grada. Temelj digitaliziranja procesa se u prvom redu odnosi na unaprjeđenje internih procedura za upravljanje podacima i povezivanje gradskih baza podataka. Kako bi se interne administracijske procedure unaprijedile, potrebno ih je digitalno dokumentirati te trenutno decentralizirane baze podataka objediniti u isti digitalni sustav. Povezivanje gradskih baza podataka omogućuje bolji uvid i analizu podataka o stanju i razvojnim potrebama. U konačnici, direktni

	pozitivni učinci transparentne i agilni gradovi odražavaju se na stanovnike, poslovni sektor te druge dionike.
Ciljna skupina	Stanovnici grada Otočca, poduzetnici
Cilj projekta	Učinkovitiji i djelotvorniji Grad, kao kvalitetan servis građanima.
Izvori financiranja	Proračun Grada Otočca, natječaji FZOEU
Razdoblje provedbe	2024.-2028.
Indikatori provedbe	Povezane baze podataka

Prioriteti	1.7. Digitalni totemi
Opis projekta	Interaktivni vanjski digitalni totemi imaju za funkciju pružanje informacija stanovnicima grada, posjetiteljima i turistima. Informacije koje će se prikazivati na totemu o administrativnom, društvenom i ekonomskom životu grada Otočca mogu se integrirati s informacijama ostalih digitalnih rješenja, poput očitavanja ekoloških i meteoroloških podataka i sl.
Ciljna skupina	Stanovnici grada Otočca, posjetitelji
Cilj projekta	Digitaliziran pristup informacijama na jednom mjestu
Izvori financiranja	Proračun Grada Otočca, natječaji FZOEU
Razdoblje provedbe	2024.-2028.
Indikatori provedbe	Izrada i postavljanje digitalnih totema na bitnim mjestima u gradu

Prioriteti	1.8. Otvoreni podaci grada
Opis projekta	Otvoreni podaci predstavljaju otvaranje sučelja pojedinih gradskih skupova podataka koji su na taj način raspoloživi stanovnicima za pregled, korištenje i druge svrhe u skladu sa zakonima i propisima. Otvaranje sučelja određenog dijela gradskih podataka omogućiti će stanovnicima dostupnost relevantnih informacija za rješavanje poslovnih i životnih situacija, kao što su upravljanje energijom i drugim resursima, sigurnosti i sl. Na taj način se doprinosi rješavanju problema unutar grada kao što su cestovni radovi, dostupnost parkirnih mjesta, informacije o kakvoći zraka, te informacije o postojećim i novim gradskim servisima i uslugama. Informacije moraju biti sveobuhvatne i namijenjene svim stanovnicima te dostupne putem portala, mobilnih aplikacija i drugih medija. Otvorenost gradskih podataka jednako tako omogućuje raznim gospodarskim subjektima korištenje istih za pružanje boljih i učinkovitijih usluga. Osim toga, otvorenost podataka potiče gospodarski razvoj i inovacije na području grada. Otvaranje gradskih podataka zahtjeva organizirane i definirane baze podataka, što uključuje i definiciju sigurnosnih postavki (tko može čemu pristupiti i pod kojim uvjetima). Podaci koji su definirani kao javni, ali i oni dostupni samo određenim korisnicima, moraju biti adekvatno prezentirani, u pravilu tako da budu čitljivi i ljudima i IT sustavima.
Ciljna skupina	Stanovnici grada Otočca, poduzetnici
Cilj projekta	Učinkovitija i djelotvornija gradska uprava i javno dostupni podaci od društvenog interesa s ciljem zadržavanja transparentnog rada gradske uprave
Izvori financiranja	Proračun Grada Otočca , natječajni FZOEU
Razdoblje provedbe	2024.-2028.
Indikatori provedbe	Otvoreno sučelje na kojem su građanima i poduzetnicima dostupni svi podaci

2. Strateški cilj: Pametno gospodarstvo

Prioriteti	2.1. E- savjetnik u poljoprivredi
Opis projekta	Digitalno komuniciranje s poljoprivrednicima, na način da im se u realnom vremenu, putem WhatsApp aplikacije pružaju sljedeće informacije: informacije o aktualnim potporama i natjecajima; informacija o događanjima i novostima; informiranje oko kontakata; planiranje strategija, planova i proračuna; prikupljanje interesa za pomoć pri komercijalizaciji; prikupljanje informacija u slučaju elementarnih nepogoda; aktivno planiranje strategija na temelju podataka s terena; pružanje podrške poljoprivrednicima kroz osiguravanje savjeta i informacija iz široke baze znanja.
Ciljna skupina	Poljoprivrednici
Cilj projekta	Osiguravanje stručne potpore poljoprivrednicima
Izvori financiranja	Proračun Grada Otočca
Razdoblje provedbe	2024.-2028.
Indikatori provedbe	Implementirana platforma za e savjetnika u poljoprivredi

3.Strateški cilj: Pametno upravljanje energijom i zaštita okoliša

Prioriteti	3.1. Korištenje digitalnih tehnologija - navodnjavanje
Opis projekta	Uvođenjem sustava digitalnog nadzora nad navodnjavanjem poboljšava se kvaliteta i smanjuju se sami troškovi navodnjavanja i korištenja vodnih resursa grada. Preko polovice vodnih kapaciteta izgubi se pri nestručnom navodnjavanju ili navodnjavanju s vremenskim brojačima. Sustav digitalnog nadzora svoj rad temelji na radu niza senzora vlažnosti na daljinu koji rade u tri razine koji u realnom vremenu daju očitovanja o vlažnosti tla i potrebitoj količini vode za pojedino zemljište, te različitim sekundarnim pokazateljima koji direktno ili indirektno utječu na sam proces navodnjavanja kao što su protok vode, potrošena energija, ili vremenska prognoza. Također, digitalnom obradom podaci se arhiviraju u cilju preventivnog djelovanja i umanjivanja potencijalnih problema.
Ciljna skupina	Stanovnici grada Otočca, zaposlenici Gradske uprave i komunalnog poduzeća
Cilj projekta	Štednja vode kao jednog od najvažnijih prirodnih resursa
Izvori financiranja	Proračun Grada Otočca, natječaji FZOEU
Razdoblje provedbe	2024.-2028.
Indikatori provedbe	Implementacija digitalnog nadzora nad navodnjavanjem

Prioriteti	3.2. Korištenje digitalnih tehnologija – upravljanje vodama
Opis projekta	Razvoj i primjena novih tehnologija koje omogućavaju bolje i kvalitetnije razumijevanje i korištenje potencijala vodovodne mreže, trenutnog stanja same mreže, te prepoznavanje mogućih i potencijalnih problema i nedostataka same mreže. Ugradnjom pametnih senzora i mjerača omogućuje se kontinuirano praćenje potrošnje vode i troškova, ali time i bolja kontrola samih sustava odvodnje oborinskih i otpadnih voda. To omogućuje da se u realnom vremenu kroz mogućnost očitavanja parametara na daljinu lako prepoznaju gubitci u sustavu. Sustav bi trebao omogućiti bolju i precizniju identifikaciju problematičnih i spornih područja, te samim tim spriječiti daljnje nepravilnosti koje se projiciraju kroz gubitke i kvarove, regulirati razinu pritiska, dati bolju osnovu za upravljanje imovinom kao i određivanje prioriteta unutar sustava održavanja. Praćenje potrošnje preko mjerača omogućava i kvalitetniju proizvodnju i distribuciju što dovodi do bolje optimizacije i učinkovitosti sustava, te naposljetku do kvalitetnijeg korištenja vode.
Ciljna skupina	Stanovnici grada Otočca, djelatnici Grada i zaposlenici komunalnog poduzeća
Cilj projekta	Bolja kontrola i veće uštede u vodovodnoj mreži
Izvori financiranja	Proračun Grada Otočca, natječaji FZOEU
Razdoblje provedbe	2024.-2028.
Indikatori provedbe	Implementiran sustav za digitalno upravljanje vodama

Prioriteti	3.3. Pametne klupe i pametna solarna stabla
Opis projekta	S obzirom na to da živimo u digitalnom dobu, u kojem svakodnevno koristimo različite komunikacijske i radne uređaje za čiji nam je rad neophodna energija, osobito električna energija, ključno je omogućiti dostupnost drugih oblika izvora energije, poput solarne, koja predstavlja obnovljivi izvor energije. Solarne klupe predstavljaju pametne klupe koje je moguće puniti tijekom cijelog dana, zahvaljujući sunčevoj energiji koju solarni paneli provode do baterija. Višak energije pohranjuje se i omogućava neometan rad i do nekoliko dana u slučaju lošijih vremenskih uvjeta. Pametna klupa omogućava bežično i USB punjenje mobitela, tableta, laptopa i ostalih elektroničkih uređaja. Postavljanje pametne klupe stanovnici će se povezati s novim tehnologijama, te na taj način unaprijediti kvalitetu života na području grada.
Ciljna skupina	Stanovnici grada Otočca, posjetitelji
Cilj projekta	Svima dostupno korištenje obnovljivih izvora energije i njihova praktična primjena u svakodnevnom životu općine
Izvori financiranja	Proračun Grada Otočca, natječaji FZOEU
Razdoblje provedbe	2024.-2028.
Indikatori provedbe	Ugrađene solarne klupe

Prioriteti	3.4. Pametne stanice za mjerenje kvalitete zraka – indoor-outdoor
Opis projekta	Kvaliteta zraka prati se na državnoj i lokalnoj razini kroz mrežu mjernih postaja. Projekt pametnih stanica za mjerenje kvalitete zraka podrazumijeva postavljanje tehnološki napredne postaja na područje grada. Koristeći pametnu tehnologiju i

	izvore napajanja, pametna stanica za mjerenje kvalitete zraka daje informacije o temperaturi, vlažnosti, volatilnim organskim česticama, tlaku, razini osvjetljenja plinova i lebdećih čestica u stvarnom vremenu. Prikupljeni i obrađeni podatci o stanju okoliša biti će dostupni na web stranici grada, koriste se za praćenje i procjenjivanje kvalitete zraka i potom za predlaganje i provođenje mjera za sprječavanje i smanjivanje onečišćenja zraka. Jednako tako moguće je postavljanje unutarnjih stanica za kvalitetu zraka, koje se uglavnom montiraju u vrtićima i školama.
Ciljna skupina	Stanovnici grada Otočca, posjetitelji
Cilj projekta	Upozorenje stanovnicima grada u slučaju onečišćenja zraka
Izvori financiranja	Proračun Grada Otočca, natječaji FZOEU
Razdoblje provedbe	2024.-2028.
Indikatori provedbe	Ugrađene stanice za mjerenje kvalitete zraka

Prioriteti	3.5. Sufinanciranje izgradnje FN elektrana na krovovima obiteljskih kuća i javnim zgradama
Opis projekta	Izraditi projekt sufinanciranja projektne dokumentacije za građane za vlastitu potrošnju. Projektna dokumentacija je osnova za traženje bespovratnih sredstava koja se svake godine dodjeljuju putem javnog poziva FZOEU. Uz poticanje fizičkih osoba za ugradnju FN na obiteljskim kućama i gospodarskim zgradama i grad mora napraviti plan energetske obnove svojih zgrada i ugradnje FN postrojenja.

Ciljna skupina	Stanovnici grada Otočca, Grad Otočac
Cilj projekta	Transformacija grada Otočca u energetske neovisni grad
Izvori financiranja	Proračun Grada Otočca, natječaji FZOEU, Fond za pravednu tranziciju
Razdoblje provedbe	2024.-2028.
Indikatori provedbe	Broj krovova pokrivenih fotonaponskim ćelijama

Prioriteti	3.6. Energetski samodostatne zgrade javnog sektora
Opis projekta	Namjera je energetske obnoviti zgrade u vlasništvu Grada putem ugradnje OIE sustava (FN elektrane, toplinske pumpe, rekuperatori otpadne topline, plinski kondenzacijski kotlovi, itd). Obnovom i povećanjem energetske učinkovitosti zgrada u Gradskom vlasništvu smanjuje se potrošnja energije i omogućuje ušteda sredstava.
Ciljna skupina	Stanovnici grada Otočca, Grad Otočac
Cilj projekta	Smanjenje potrošnje energenata i ušteda javnog novca i povećati korištenje obnovljivih izvora energije
Izvori financiranja	Proračun Grada Otočca, natječaji FZOEU
Razdoblje provedbe	2024.-2028.
Indikatori provedbe	Broj energetske obnovljenih zgrada

Prioriteti	3.7. Daljinsko očitavanje brojila
Opis projekta	Mjera za uvođenje sustava koji zasniva svoj rad na način da se na pojedinom objektu instalira mjerna i komunikacijska oprema, koja omogućava automatsko i daljinsko povezivanje objekta s informacijskim sustavom za gospodarenje energijom (ISGE). Ovakav način automatiziranja i praćenja potrošnje vode, energije i zemnog plina daje izvrsne rezultate po pitanju uštede, ali i pravovremene informacije o kvarovima ako do njih dođe. Sustav daljinskog očitavanja potrošnje (LoRaWAN) omogućuje i da se više puta dnevno vidi potrošnja, detektira kvar ili curenje, a pored visoke energetske učinkovitosti, dvosmjerne komunikacije, sigurnosti prijenosa odlikuje ga i karakteristika velikog dometa rada.
Ciljna skupina	Stanovnici grada Otočca, Grad
Cilj projekta	Bolja kontrola nad potrošnjom energenata
Izvori financiranja	Proračun Grada Otočca, natječaji FZOEU
Razdoblje provedbe	2024.-2028.
Indikatori provedbe	Ugrađeni sustav za daljinsko očitavanje

Prioriteti	3.8. Ugradnja senzora za nadzor potrošnje
Opis projekta	<p>Javna rasvjeta jedan je od značajnih faktora koji utječu na troškove Grada pri potrošnji električne energije. Pametna rasvjeta zasniva se na upotrebi pametnog sustava upravljanja javnom rasvjetom koji omogućava prilagodbu rasvjete trenutnim uvjetima i potrebama. Ovaj način i sistem rada prikuplja putem senzora (senzori pokreta, mjerači dnevnog svjetla, itd.) relevantne podatke o radu i statusu rasvjetnih tijela, potrošnji energije, događajima u okolini i omogućava aktivno praćenje i upravljanje rasvjetom ovisno o potrebi i situaciji. To znači da je ovim sustavom i načinom rada moguće smanjiti razinu ili čak u potpunosti ugasiti rasvjetna tijela na mjestima i u vrijeme slabijeg protoka ljudi ili vozila, a koja će se automatski upaliti kada senzor identificira kretanje u dometu senzora na rasvjetnom tijelu, moguće je prilagođavanje rasvjete vremenskim uvjetima i sl. Postoji mogućnost i postavljanja sustava koncipiranih na AI koji će kontinuirano razvijati i poboljšavati algoritme po kojima će prediktivno upravljati rasvjetom. Moguće je otkrivanje ilegalnih priključaka na energetska mrežu. Sve to omogućiti će učinkovitije i kvalitetnije korištenje resursa grada, ostvarenje pozitivnog učinka na okoliš kroz smanjenje emisija topline, energije, svjetlosnog zagađenja, a i na same stanovnike jer bi u konačnici bilo prilagođeno prema njihovim potrebama. Ostvario bi se značajan iskorak i prema sigurnosti grada na način da se po potrebi može pojačati osvjetljenje na problematičnim lokacijama.</p>
Ciljna skupina	Stanovnici grada Otočca, Grad Otočac
Cilj projekta	Bolja kontrola nad potrošnjom energenata
Izvori financiranja	Proračun Grada Otočca, natječaj FZOEU
Razdoblje provedbe	2024.-2028.
Indikatori provedbe	Ugrađeni broj senzora za nadzor potrošnje

4.Strateški cilj: Održivi promet i pametna mobilnost

Prioriteti	4.1. LoT tehnologija za upravljanje prometom
Opis projekta	U sklopu mjere potrebno je implicirati tehnološka rješenja na temelju informacijsko komunikacijske tehnologije za nadzor prometa, kao što su nadzorne kamere, senzori, semafori s dinamičkom opcijom, prometni znakovi s LED rasvjetom. Osim fizičke infrastrukture potrebna je i komunikacijska i informacijska infrastruktura, IoT platforma, odnosno aplikacijska razina. Takav sustav prikuplja i analizira informacije o prometnom stanju u realnom vremenu i prilagođava se istom.
Izvori financiranja	Proračun Grada Otočca, natječaji FZOEU, Ministarstvo unutarnjih poslova
Razdoblje provedbe	2024.-2028.
Ciljne skupine	Stanovnici grada Otočca, posjetitelji, turisti
Cilj projekta	Veća sigurnost u prometu
Indikatori provedbe	Broj ugrađenih pametnih rješenja za nadzori upravljanje prometom

Prioriteti	4.2. Izgradnja pumptrack poligona
Opis projekta	Mjera podrazumijeva izgradnju asfaltnog poligona primjerenog za sve veličine bicikala, rola, koturaljki, romobila i namijenjen za rekreaciju svih generacija.
Izvori financiranja	Proračun Grada Otočca, natječaji FZOEU
Razdoblje provedbe	2024.-2028.
Ciljne skupine	Stanovnici grada Otočca, posjetitelji, turisti
Cilj projekta	Poticanje aktivnosti na otvorenom
Indikatori provedbe	Izgrađeni pumptrack poligon

5.Strateški cilj: Pametna sigurnost

Prioriteti	5.1. Sustav video nadzora ključnih lokacija i prometnica
Opis projekta	Uspostavom video nadzora nad ključnim lokacijama i prometnicama na području grada moći će se ostvariti sigurnije i kvalitetnije mjere za zaštitu osoba i imovine, što prvenstveno zadovoljava potrebu za sigurnošću stanovnika i posjetitelja. Sama sigurnost je jedan od najvažnijih preduvjeta stabilnom i kvalitetnom životu. Realizacijom ove mjere Grad će svojim stanovnicima podići razinu povjerenja u nju, a posebno u uvjetima povećane sigurnosti kretanja u prometu najmlađih i najstarijih stanovnika grada Otočca.
Ciljne skupine	Stanovnici grada Otočca i turisti
Cilj projekta	Povećanje sigurnosti svih stanovnika grada

Izvori financiranja	Proračun Grada Otočca, natječaji FZOEU
Razdoblje provedbe	2024.-2028.
Indikatori provedbe	Implementacija video nadzora određenih lokacija i prometnica

Prioriteti	5.2. Sustav video nadzora sportskih objekata i zgrada javne namjene
Opis projekta	Uspostavom video nadzora nad sportskim objektima i zgradama javne namjene na području Grada omogućit će se kvalitetnija zaštita imovine koju koristi velik broj stanovnika Grada. Na ovaj način onemogućit će se namjerno uništavanje infrastrukture, te podići razini sigurnosti svih stanovnika. Sportski objekti i zgrade javne namjene predviđeni su za društvena i sportska okupljanja, a kvalitetan video nadzor istih podrazumijeva i povećanu sigurnost na istima i zaštitu ljudi i imovine od nereda, vandalizma i štete.
Ciljne skupine	Stanovnici grada Otočca
Cilj projekta	Veća zaštita imovine i povećanje sigurnosti
Izvori financiranja	Proračun Grada Otočca, natječaji FZOEU
Razdoblje provedbe	2024.-2028.
Indikatori provedbe	Broj ugrađenih video nadzora za zaštitu imovine

Prioriteti	5.3. Video nadzor divljih deponija i interaktivne radionice za djecu s ciljem edukacije
Opis projekta	<p>Unatoč stalnoj i kontinuiranoj edukaciji o nužnosti zaštite okoliša, divlja odlagališta i dalje predstavljaju veliki problem. Nerijetko su oni koji stvaraju divlje deponije zapravo osobe koje izbjegavaju plaćanje komunalnih usluga. Kako bi se ekološki neosviještene pojedince, koji su ujedno i kršitelji zakona onemogućilo u daljnjem zagađenju okoliša i stvaranju divljih deponija, potrebno je uspostaviti sustav video nadzora na onim mjestima na području Grada na kojima postoje divlje deponije. Na ovaj način onemogućit će se daljnje zagađivanje okoliša, te podići razini sigurnosti svih stanovnika grada, te pojačati nadzor onečišćenja prirode, te uvesti povećani komunalni red u svakodnevni život u segmentu zaštite okoliša.</p> <p>Do sada su bile organizirane interaktivne radionice s ciljem edukacije predškolske djece (DV „Ciciban“ Otočac) te djece polaznike OŠ Zrinskih i Frankopana Otočac i Srednje škole Otočac s kojima treba nastaviti i u narednom periodu.</p>
Ciljne skupine	Stanovnici grada Otočca, Grad
Cilj projekta	Sprečavanje stvaranja divljih deponija i odlaganja otpada u prirodu
Izvori financiranja	Proračun Grada Otočca, natječaji FZOEU
Razdoblje provedbe	2024.-2028.
Indikatori provedbe	<p>Broj montiranih sustava za video nadzor divljih deponija</p> <p>Broj edukacija o zbrinjavanju otpada, razvrstavanju otpada i zaštiti okoliša.</p>

Prioriteti	5.4. Satelitski nadzor nelegalnih odlagališta otpada
Opis projekta	Mjera podrazumijeva implementiranje centralnog softverskog nadzornog sustava koji putem satelitskih podataka detektira moguću ugrozu – nelegalno odlagalište otpada – i daje obavijest komunalnom redarstvu, koje nakon toga može napraviti terenski izvid i validaciju. Digitalna platforma omogućava i lakše sankcioniranje onih koji onečišćuju okoliš.
Ciljne skupine	Stanovnici grada Otočca, Grad
Cilj projekta	Zaštita okoliša i smanjenje nelegalno odbačenog otpada u okoliš
Izvori financiranja	Proračun Grada Otočca, natječaj FZOEU
Razdoblje provedbe	2024.-2028.
Indikatori provedbe	Implementiran sustav za satelitski nadzor nelegalnih odlagališta otpada

6.Strateški cilj: Pametno društvo

Prioriteti	6.1. Jačanje javne WiFi mreže
Opis projekta	Uvođenjem besplatnog WiFi -a razvijaju se digitalne usluge, povećava se vidljivost lokalnih zajednica te se zadovoljavaju potrebe kako lokalnog stanovništva, tako i posjetitelja. Uvođenje besplatnih pristupnih točaka stanovnicima Grada osigurava se brza internetsku vezu, te dostupan besplatni Internet na svim frekventnim mjestima - u parkovima, trgovima, javnim, kulturnim i zdravstvenim ustanovama. Na ovaj način povećava se kvaliteta stanovanja na području grada te stvaraju dodatne pretpostavke za daljnji informacijsko komunikacijski razvoj. Grad Otočac je u potrebi daljnjeg razvoja već postojeće WiFi for EU.
Ciljne skupine	Stanovnici grada, posjetitelji
Cilj projekta	Svima dostupna javna WiFi mreža
Izvori financiranja	Proračun Grada Otočca
Razdoblje provedbe	2024.-2028.
Indikatori provedbe	Broj novih WiFi punktova

Prioriteti	6.2. SOS gumb za pomoć starijim osobama i djeci
Opis projekta	Mjera koja je usmjerena prvenstveno radi sigurnosti i kvalitete življenja najstarijih i najmlađih stanovnika Grada, a omogućuje brzi poziv za pomoć, savjet ili asistenciju. Mjera se zasniva na ugradnji digitalnog bežičnog sistema na najfrekventnije lokacije u gradu s GPS povezanosti lokacije. Samim tim olakšati će

	se svim nadležnim službama pravovremen odgovor na pritisak gumba u realnom vremenu. Ugradnjom sistema i njegovim korištenjem na području Grada stvoriti će se klima ugodnog života i brige koja će se reflektirati kroz niz drugih čimbenika.
Ciljne skupine	Djeca, osobe starije životne dobi, stanovnici Grada
Cilj projekta	Bolja zaštita djece, osoba starije životne dobi
Izvori financiranja	Proračun Grada Otočca, FZOEU, Ministarstvo rada, mirovinskog sustava, obitelji i socijalne politike
Razdoblje provedbe	2024.-2028.
Indikatori provedbe	Broj SOS gumba

Prioriteti	6.3. Nabavka defibrilatora
Opis projekta	Mjera podrazumijeva nabavku AVD defibrilatora koji bi bio javno dostupan u slučaju pružanja hitne pomoći osobama sa srčanim zastojem. Automatski vanjski defibrilator je vrlo jednostavan za korištenje, posjeduje glasovne upute i od velike je važnosti za pravovremeno djelovanje i spašavanje života.
Ciljne skupine	Stanovnici Grada, posjetitelji
Cilj projekta	Pomoć osobama sa srčanim zastojem
Izvori financiranja	Proračun Grada Otočca
Razdoblje provedbe	2024.-2028.
Indikatori provedbe	Nabavljen AVD defibrilator

Prioriteti	6.4. Izvannastavne STEM radionice za djecu i mlade
Opis projekta	STEM programi popularni su diljem svijeta jer djecu uče inovativnosti, suradnji, kreativnosti i kritičkom mišljenju. Grad će pokrenuti izvannastavne STEM radionice za djecu koje će se subotom ili nedjeljom održavati u područnoj školi, vrtiću ili mjesnom domu. Radionice su namijenjene djeci školske dobi. Tijekom radionica djeca će se koristiti računalima, tabletima, mehaničkim setovima za programiranje, letjelicama, setovima s jednostavnim mehanizmima za napajanje, obnovljivom energijom. Igrom i zabavnim učenjem, djeca stječu nova znanja i vještine, mogu eksperimentirati s robotikom i mehanikom te sami kreirati svoje igračke i razvijati projekte. Cilj projekta je djeci omogućiti dodatni razvoj u području tehnologije i robotike kako bi dugoročno upravo oni bili nositelji razvoja grada.
Ciljne skupine	Predškolci, učenici osnovne i srednje škole
Cilj projekta	Bolja edukacija mladih za STEM programe
Izvori financiranja	Proračun Grada Otočca, Proračun Ličko-senjske županije, Ministarstvo znanosti, obrazovanja i mladih
Razdoblje provedbe	2024.-2028.
Indikatori provedbe	Broj djece koji su uključeni u izvannastavne aktivnosti STEM edukacije

Prioriteti	6.5. Kinetičko igralište za djecu
Opis projekta	Kinetičko igralište za djecu ujedinjuje zabavu, zdravlje i učenje. Na jednom mjestu djeci će se osvijestiti proces stvaranja energije, ali i potaknuti ih da sami stvaraju svoju energiju kako bi pokrenuli određene procese na dječjem igralištu. Djeca npr. vozeći bicikl mogu uključiti lampe u parku ili napuniti svoj mobilni telefon, a ljuljačke mogu osvijetliti ljuljajući se. Kinetičko igralište se sastoji od tradicionalnih i novih dječjih sprava obogaćenih dodatni funkcijama koja stimuliraju dječja osjetila te pokreću nova iskustva na elektronskim dodatcima. U nove dječje kinetičke sprave spadaju mini trampolin koji reproducira glazbu, lopte koje je potrebno zavrtjeti svojom energijom kako bi svjetlila ili svirale, interaktivne kutije koje stimuliraju dječja osjetila ili stupovi koji djeci zadaju određene intelektualne igre i logičke zadatke.
Ciljne skupine	Djeca predškolske i školske dobi
Cilj projekta	Potaknuti kod najmlađih kreativno igranje i svjesnost o energiji koja nas okružuje
Izvori financiranja	Proračun Grada Otočca
Razdoblje provedbe	2024.-2028.
Indikatori provedbe	Izgrađeno kinetičko igralište za djecu

Prioriteti	6.6. Pametne aplikacije za vrtiće
Opis projekta	Digitalna platforma za vrtiće omogućava digitalizaciju poslovnih procesa vrtića, kao i jednostavniju i bržu komunikaciju odgojitelja i roditelja. Odgojitelji puno lakše vode evidenciju prisutnosti djece, koriste e-oglasnu ploču, a mogu vidjeti jesu li svi roditelji pročitali obavijest te lakše i brže na kraju mjeseca pripreme izvještaj o radu koji se roditeljima šalje izravno iz aplikacije. Ovo rješenje za pametne vrtiće odgojiteljima može uštedjeti nekoliko sati tjedno koje mogu posvetiti radu s djecom. Digitalna platforma omogućava izdavanje računa i direktno plaćanje putem platforme, čime je pojednostavljen uvid u stanje naplaćenih i nenaplaćenih računa. Omogućena je brža komunikacija s roditeljima, sa svim informacijama o djeci i aktivnostima u vrtiću.
Ciljne skupine	Zaposlenici vrtića, roditelji
Cilj projekta	Brža i jednostavnija komunikacija odgojitelja i roditelja
Izvori financiranja	Proračun Grada Otočca
Razdoblje provedbe	2024.-2028.
Indikatori provedbe	Implementacija digitalne platforme

8. UBLAŽAVANJE I PRILAGODBA NA NEGATIVNE UTJECAJE KLIMATSKIH PROMJENA

Sve više se suočavamo s nizom izazova, a s vremenom će klimatski problemi postati još izraženiji i sve više će utjecati na prirodu urbanog rasta i razvoja. Naseljena mjesta će u budućnosti zbog svog razvoja, stvarati sve više toplinske otoke, iako su ruralna mjesta nešto u boljoj poziciji od gradova, jer su u ruralnim mjestima i do nekoliko stupnjeva niže temperature. Ključni procesi koje treba sagledati su smanjenje utjecaja na proces klimatskih promjena i adaptacija na klimatske promjene. Smanjenje negativnih učinaka se direktno očituje kroz mjere za smanjenje emisija CO₂ koje se provode primarno u prometu i zgradarstvu.

Grad Otočac krajem svake godine donosi Plan djelovanja u području prirodnih nepogoda za sljedeću kalendarsku godinu radi određenja mjera i postupanja djelomične sanacije šteta od prirodnih nepogoda.

Planom djelovanja definiraju se kriteriji i ovlasti za proglašenje prirodne nepogode, procjena štete od prirodne nepogode, dodjela pomoći za ublažavanje i djelomično uklanjanje posljedica prirodnih nepogoda nastalih na području jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, upis u Registar šteta od prirodnih nepogoda te druga pitanja u vezi s dodjelom pomoći za ublažavanje i djelomično uklanjanje posljedica prirodnih nepogoda. Plan djelovanja sadržava:

- popis mjera i nositelja mjera u slučaju nastajanja prirodne nepogode,
- procjene osiguranja opreme i drugih sredstava za zaštitu i sprječavanje stradanja imovine, gospodarskih funkcija i stradanja stanovništva,
- sve druge mjere koje uključuju suradnju s nadležnim tijelima iz *Zakona* i/ili drugih tijela, znanstvenih ustanova i stručnjaka za područje prirodnih nepogoda.

Na području grada Otočca moguća je pojava ovih elementarnih nepogoda:

- potres
- poplava
- ekstremne vremenske pojave (Olujni i orkanski vjetar, tuča, mraz, kiša, ekstremne temperature)
- suša

Primjenom moderne digitalne tehnologije moguće je bilježiti meteorološke vrijednosti radi vođenja analitike i praćenja navedenih pojava i provođenja mjera eventualne prevencije istih.

9. NAČIN FINANCIRANJA STRATEŠKIH CILJEVA I PRIORITETA

Budući da Grad nema tako snažni fiskalni kapacitet, najviše se mora oslanjati na EU i nacionalne fondove i dobivanje bespovratnih sredstava, kako bi se ostvariti ovi projekti koji će za posljedicu imati brži razvoj grada Otočca. Stoga se provedba Strategije razvoja pametnog grada Otočca primarno treba osigurati privlačenjem sredstava potrebnih za provedbu mjera. Financijski plan treba odražavati prikaz potrebnih sredstava, razrađen po mjerama i izvorima financiranja. Okvirni financijski plan treba biti izrađen na temelju kombinacije podataka akcijskog plana iz Proračuna Grada Otočca, te procjene mogućnosti privlačenja sredstava iz državnog proračuna i fondova nacionalne razine.

Kao posljedica korona krize, Europska unija donijela je novi hitni instrument oporavka pod nazivom EU nove generacije – Next generation EU. Njime se želi pomoći europskom gospodarstvu da se brže oporavi od krize uzrokovane pandemijom. Tako se otvara nova mogućnost osiguranja financijskih sredstava u narednom periodu iz Nacionalnog programa oporavka i otpornosti kao i Operativnog programa Konkurentnost i kohezija do 2027. godine. Sredstva dodijeljena Republici Hrvatskoj za financijsko razdoblje 2021.-2027. iz programa Višegodišnjeg financijskog okvira iznose više od 14 milijardi eura te nešto više od 11 milijardi eura iz programa Next generation EU.

Iz Fonda za pravednu tranziciju osigurano je 185,8 milijuna eura za ulaganja koja će doprinijeti ublažavanju učinaka tranzicije prema klimatski neutralnom gospodarstvu kroz jačanje poduzetništva u zelenom i digitalnom gospodarstvu, smanjivanju emisija stakleničkih plinova, diversificiranje regionalnih gospodarstava i povećavanju mogućnosti zapošljavanja radne snage u Sisačko-moslavačkoj i Istarskoj županiji.

Unutar Kohezijske politike odobren je Integrirani teritorijalni program 2021-2027. godine, u iznosu od 1,569 milijardi eura i usmjeren je na ulaganja za specifične potrebe određenih područja na lokalnoj i regionalnoj razini, između ostalog namijenjen je i za ulaganja u vozni park čistoga gradskog prometa, biciklističku infrastrukturu i digitalizaciju gradskog prometa.

Osiguranje i nabavljanje financijskih sredstava, njihovo upravljanje, kao i praćenje korištenja, izuzetno su bitan čimbenik provedbe strategije.

Uz nacionalne i europske izvore financiranja, važno je otvoriti prostor za mogućnost financiranja od strane privatnog sektora kroz programe javno privatnog partnerstva i različitih drugih lokalnih izvora.

S obzirom da većina infrastrukturnih projekata zahtjeva i značajne financijske izdatke, a postojeći nacionalni izvori financiranja trenutno ne posjeduju dovoljnu financijsku snagu kako bi se navedeni projekti mogli u cijelosti financirati, potrebno se u smislu financiranja usmjeriti na Europske strukturne fondove (ESI) koji su namijenjeni za projekte zaštite okoliša, istraživanje i inovacije, obrazovanje, jačanje kapaciteta javne uprave, informacijske i telekomunikacijske tehnologije te razvoj malih i srednjih poduzeća.

Kohezijski fond (KF)	podupiru se ulaganja u području prometa i okoliša, uz poseban naglasak na obnovljivoj energiji te ulaganja u TEN-T.
Europski socijalni fond plus (ESF+)	podupire se veći pristup zaposlenju, modernizacija institucija i usluga tržišta rada, promicanje rodno uravnoteženog sudjelovanja na tržištu rada, promicanje prilagodbe radnika, poduzeća i poduzetnika promjenama, veća kvaliteta, uključivost i djelotvornost sustava obrazovanja i osposobljavanja te njihova relevantnost za tržište rada, promicanje jednakog pristupa kvalitetnom i uključivom obrazovanju i osposobljavanju s naglaskom na skupine u nepovoljnom položaju, promicanje cjeloživotnog učenja.
Fond za pravednu tranziciju(JTF)	novi je instrument Kohezijske politike 2021-2027, kao prvi stup Mehanizma za pravednu tranziciju i kontekstu Europskog zelenog dogovora s ciljem postizanja klimatske neutralnosti EU do 2050. godine. Mjere su posebno usmjerene na produktivna ulaganja u MSP-ove, ulaganja u aktivnosti istraživanja i inovacija te poticanje prijenosa naprednih tehnologija; ulaganja u uvođenje tehnologije i infrastrukture za čistu energiju po pristupačnoj cijeni i smanjenje emisija stakleničkih plinova; ulaganja u digitalizaciju; ulaganja u unapređenje kružnoga gospodarstva te ulaganja u dokvalifikaciju i prekvalifikaciju radnika.

Europski fond za regionalni razvoj	ima za cilj jačanje gospodarske, socijalne i teritorijalne kohezije u Europskoj uniji ispravljanjem neravnoteže između njezinih regija. U razdoblju 2021.-2027. omogućit će ulaganja u pametniju, zeleniju, povezaniju i društveniju Europu koja je bliža svojim građanima. Predviđena su ulaganja u infrastrukturu; istraživanje i inovacije, produktivna ulaganja u MSP-ove i ulaganja usmjerena na očuvanje postojećih i otvaranje novih radnih mjesta, opremu, softver i nematerijalnu imovinu te umrežavanje, suradnju i razmjenu iskustava.
---	---

Pored bespovratnih sredstava ESI fondova, koja se dodjeljuju tradicionalnim mehanizmima, Europska unija je uspostavila i nekoliko inovativnih programa kojima se potiče razvoj pametnih gradova:

Obzor 2020	glavni program Europske unije za istraživanje i inovacije unutar kojeg djeluje i posebna inicijativa pod nazivom „Pametni gradovi i zajednice“ kojom se financijski podupire demonstracija naprednih informacijsko-komunikacijskih rješenja u urbanim sredinama
Urbane inovativne akcije (UIA)	inicijativa Europske komisije koja gradovima u cijeloj Europi pruža resurse za testiranje novih rješenja za suočavanje s održivim urbanim razvojem koji su od značaja na razini Unije
Europski instrument za pomoć lokalnom energetsom razvitku (ELENA)	program tehničke pomoći Europske investicijske banke i Europske komisije za pripremu investicijskih projekata iz sektora energetske učinkovitosti, distribuiranih obnovljivih izvora energije te gradskog prijevoza
Zajednička pomoć za potporu projektima u europskim regijama (JASPERS)	instrument tehničke pomoći Europske komisije, Europske investicijske banke i Europske banke za obnovu i razvoj kojim se potpomaže priprema velikih infrastrukturnih projekata povezanih s prometom, vodom, otpadom, energijom i gradskim prijevozom

CIVITAS Activity Fund	program za pružanje potpore aktivnostima s područja održive urbane mobilnosti
Europski programi prekogranične, transnacionalne i međuregionalne suradnje (INTERREG)	omogućavaju provedbu projekata koji promoviraju pametan i održiv razvoj, istraživanje i demonstraciju pilot projekata te razmjenu znanja između europskih gradova i regija.

Također, tu su i razvojne banke koje već dulji niz godina predstavljaju jedan od najznačajnijih izvora financiranja komunalne infrastrukture i razvoja poduzetničkog sektora, prvenstveno zahvaljujući tržišno povoljnijim uvjetima kreditiranja u odnosu na komercijalne banke.

Najznačajnije razvojne banke su:

HBOR- Hrvatska banka za obnovu i razvitak	nudi širok program kreditnih linija i garancija za projekte komunalne infrastrukture, energetske obnovu te razvoj malog i srednjeg poduzetništva
EIB- Europska investicijska banka	središnja financijska institucija Europske unije financijski direktno podupire velike infrastrukturne projekte te surađuje s nacionalnom razvojnom bankom HBOR-om, na plasmanu kreditnih linija za manje razvojne projekte
EBRD- Europska banka za obnovu i razvoj	glavna međunarodna banka za financiranje zemalja u ekonomskoj tranziciji kreditira dugoročne razvojne projekte u javnom i privatnom sektoru,
WB – Svjetska banka	usmjerena je na poticanje ključnih reformi javne uprave i fiskalne prilagodbe, u sektoru prometa i poduzetništva.

Kako je ranije rečeno, zbog prirode investicija pametnog razvoja grada, ali i zakonskih ograničenja za proračunsko zaduživanje, potrebno je osigurati što veću uključenost privatnog sektora kroz model javno-privatnog partnerstva ili koncesije. Taj model može biti optimalan za isporuku određenih javnih investicija pogotovo ako se izvedbom projekta može značajnije povećati postojeća kvaliteta javnih usluga, smanjenje proračunskih rashoda te rizika raspoloživosti usluge za građane. Generalno gledajući kod provedbe pojedinih

projektnih inicijativa treba općenito razmišljati o najprikladnijem mehanizmu financiranja za ostvarenje ciljeva, vodeći pritom računa da se odabere ona kombinacija modela i izvora koja će osigurati najveću vrijednost za novac poreznih obveznika.

Uloga Grada sastoji se i od stvaranja preduvjeta za unapređenje poslovnog okruženja kojima bi se potaknuo veći angažman privatnih investitora i snažnija suradnja s javnim tijelima, ali Grad u svom razvoju s punim pravom može očekivati i potporu Ličko senjske županije.

Za kvalitetnu provedbu Strategije razvoja pametnog grada Otočca, potrebno je napraviti i akcijski plan, koji će na konkretnoj razini razraditi svaku mjeru u smislu potrebnih financijskih sredstava u proračunu za tekuću godinu. Planiranje financijskih sredstava je izuzetno važno, jer bez vlastitog financijskog učešća nije moguće povlačiti niti sredstava iz fondova.

10. STRATEŠKI OKVIR NA EUROPSKOJ I NACIONALNOJ RAZINI

Pri izradi Strategije razvoja pametnog grada Otočca, u obzir su uzeti postojeći strateški dokumenti opisani u nastavku.

10.1. Europsko zakonodavstvo

1. Digitalna strategija EU ¹

Digitalna transformacija jedan je od glavnih prioriteta EU-a i glavnih temelja Digitalne strategije. Europski parlament, donošenjem brojnih strateških dokumenata, pomaže u oblikovanju politika kojima će se ojačati europski kapaciteti u području novih digitalnih tehnologija, otvoriti nove mogućnosti za poduzeća i potrošače, podržati zelena tranzicija EU-a i postići klimatska neutralnost do 2050., poduprijeti digitalne vještine građana i osposobljavanje radnika te pomoći u digitalizaciji javnih usluga, istodobno osiguravajući prošivanje temeljnih prava i vrijednosti.

Europa će postavljati vlastite standarde i usredotočiti se na podatke, tehnologiju i infrastrukturu radi jačanja svoje digitalne suverenosti. Uz ove ciljeve, jedan od vodećih ciljeva je i zaštita okoliša do 2030.

2. Program djelovanja za okoliš do 2030. ²

U prijedlogu osmog Programa djelovanja za okoliš do 2030. svi sudionici, na svim razinama upravljanja, pozivaju se na aktivni angažman kako bi se osigurala učinkovita provedba propisa EU-a u području klime i okoliša. On je temelj EU-a za ostvarivanje Programa Ujedinjenih naroda do 2030. i njegovih ciljeva održivog razvoja.

¹ A Digital Agenda for Europe, COM(2010) 245 final, dostupno na [http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/ALL/?uri=CELEX%3A52010DC0245R\(01\)](http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/ALL/?uri=CELEX%3A52010DC0245R(01))

² https://ec.europa.eu/info/energy-climate-change-environment/overall-targets-and-reporting/2030-targets_hr

3. Klimatski neutralna Europa do 2050 ³

Prijedlogom osmog programa djelovanja za okoliš nastoji se ubrzati prelazak na klimatski neutralno, resursno učinkovito i regenerativno gospodarstvo kojim se planetu vraća više nego što se od njega uzima. U njemu se ističe da dobrobit i blagostanje ljudi ovise o zdravim ekosustavima u kojima djelujemo.

Nadovezujući se na europski zeleni plan, u prijedlogu se navodi šest prioriternih ciljeva:

- postizanje cilja smanjenja emisija stakleničkih plinova za 2030. i klimatske neutralnosti do 2050.
- unapređenje sposobnosti prilagodbe, jačanje otpornosti i smanjenje osjetljivosti na klimatske promjene
- napredak u uvođenju modela regenerativnog rasta, odvajanje gospodarskog rasta od upotrebe resursa i uništavanja okoliša te ubrzavanje prelaska na kružno gospodarstvo
- ostvarenje nulte stope onečišćenja zraka, vode i tla te zaštita zdravlja i dobrobiti Europljana
- zaštita, očuvanje i obnova bioraznolikosti te jačanje prirodnoga kapitala (posebno zraka, vode, tla, šuma, slatke vode, močvarnih područja i morskih ekosustava)
- smanjenje pritiska na okoliš i klimu povezanih s proizvodnjom i potrošnjom (posebno u područjima energetike, industrijskog razvoja, zgrada i infrastrukture, mobilnosti i prehrambenog sustava).

10.2. Strateški dokumenti Republike Hrvatske

1. Nacionalna razvojna strategija Republike Hrvatske do 2030. godine

Digitalna tranzicija predstavlja jedan od ukupno četiri razvojna smjera u prijedlogu Nacionalne razvojne strategije Republike Hrvatske do 2030. godine, budućeg krovnog nacionalnog strateškog dokumenta, a uvrštena je i među prioritarna područja Programa Vlade. Razvojni smjer „Zelena i digitalna tranzicija“ u NRS-u definira da će se nastaviti ulagati u digitalnu infrastrukturu i da će se poticati uvođenje digitalnih rješenja u interesu građana i hrvatskog gospodarstva, čime će se dati doprinos izgradnji digitalne budućnosti

³ https://ec.europa.eu/info/energy-climate-change-environment/overall-targets-and-reporting/2030-targets_hr

Europe. Programom Vlade je planirano do kraja digitalizirati dodatne usluge, povezati baze podataka i registre kako bi se omogućila interoperabilnost sustava. Optimizirat će se odnosno ukinuti neučinkovite administrativne procese radi izgrađivanja djelotvornije javne uprave. Do kraja mandata cilj je doseći brojku od 2,5 milijuna građana koji koriste sustav e-Građani, a uvest će se digitalni potpis za cijelu državnu i javnu upravu.

2. Nacionalni Plan oporavka i otpornosti 2021-2026.⁴

U ovom dokumentu jedan od glavnih ciljeva je pridonijeti ubrzanom gospodarskom rastu, a Plan je vrijedan financijski 48,7 milijardi kuna, sastoji se od 77 reformi i 152 ulaganja: Predviđena je ubrzana digitalizacija javne uprave radi povećanja kvalitete života građana i poslovanja gospodarstva, učinkovitosti pravosuđa, usmjerena unaprjeđenju postupanja u sudskim postupcima i na osnaženju elektroničke komunikacije na sudovima, kao i na unaprjeđenju sustava sprječavanja i suzbijanja korupcije te stvaranju preduvjeta za optimizaciju sustava jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave kroz funkcionalno spajanje poslovnih procesa i digitalizaciju.

3. Program Konkurentnost i kohezija 2021. – 2027.⁵

U okviru Programa Konkurentnost i kohezija 2021. – 2027 utvrđeni su sljedeći programi: - Program Konkurentnost i kohezija 2021.-2027. (PKK); financiran iz Europskog fonda za regionalni razvoj i Kohezijskog fonda - Program Učinkoviti ljudski potencijali 2021.–2027. (PULJP); financiran iz Europskog socijalnog fonda plus - Integrirani teritorijalni program 2021. – 2027. (ITP); financiran iz Europskog fonda za regionalni razvoj i Fonda za pravednu tranziciju. Ovaj program postavlja ciljeve i prioritete za učinkovito korištenje Europskog fonda za regionalni razvoj i Kohezijskog fonda za razdoblje 2021-2027. glavni cilj podržanih intervencija je ojačati gospodarstvo, poduprijeti digitalnu zelenu tranziciju, digitalizacija za građane i poduzeća, poboljšati povezanost i mobilnost u cijeloj RH i ojačati kvalitetu života stanovništva.

⁴ <https://planoporavka.gov.hr/>

NN 78/2021 (9.7.2021.)

⁵ Programme Competitiveness and Cohesion 2021 – 2027

